

ДОСВІД ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН У ПРОЦЕСІ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОГО ЗАХИСТУ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Оксана Гумега,
здобувач НДІ інтелектуальної власності НАПрН України

У статті розглядається досвід деяких європейських країн у процесі вдосконалення захисту прав інтелектуальної власності, зокрема в цивільно-правовому аспекті. Визначається роль глобалізації у світовому процесі інноваційного розвитку, для якого інтелектуальна власність є невід'ємною складовою. Підкреслюється роль ВОІВ та її органів у процесі вдосконалення національних систем правової охорони й захисту прав інтелектуальної власності. Аналізується діяльність Консультативного комітету із захисту прав ВОІВ, принципи його організації та завдання. Підкреслюється опікування з боку ВОІВ такими питаннями, як зміцнення потенціалу й надання підтримки задля підвищення кваліфікації на національному, регіональному та міжнародному рівнях, а також в інтересах установ і національних посадових осіб, які мають досвід захисту прав інтелектуальної власності. Доводиться доцільність національних презентацій режимів захисту прав інтелектуальної власності.

Як приклади наводяться сучасний досвід Іспанії та Данії щодо пошуку шляхів удосконалення організацій, механізмів і процедур захисту прав інтелектуальної власності. Досліджується досвід Іспанії в розбудові національних органів, покликаних боротися з порушеннями прав інтелектуальної власності. Крім цього, наголос робиться на питаннях заснування Європейського пункту спостереження за порушеннями прав інтелектуальної власності. Також аналізується досвід Данії, котра шукає нові інструменти та можливості щодо вдосконалення захисту прав інтелектуальної власності, зокрема її у цивільно-правовому напрямі. Досліджуються засади та перспективи створення в Данії на базі національного Відомства з патентів і товарних знаків спеціальної Групи із захисту прав. Зазначений аналіз проводиться з метою пошуку шляхів використання іноземного досвіду для розбудови національної системи захисту прав інтелектуальної власності, заснованої на європейських стандартах і принципах.

Ключові слова: глобалізація, захист прав інтелектуальної власності, Консультативний комітет із захисту прав ВОІВ, Європейський пункт спостереження за порушеннями прав інтелектуальної власності

Глобалізація кидає виклик основам захисту прав інтелектуальної власності. Адже інтелектуальна власність вже не є територіальною з погляду свого застосування та свого значення. Інтелектуальна власність є невід'ємною складовою міжнародної торгівлі та глобальної економіки. Та оскільки права інтелектуальної власності є

приватними й територіальними за своїм характером правами, виникає питання щодо того, чи можна забезпечити ефективний захист прав інтелектуальної власності в епоху глобалізації? Стрімкі темпи міжнародної торгівлі, що посилюють взаємозв'язок економічних систем і відомі наслідки неефективного захисту на рівні націо-

нальних правових систем, підштовхуватимуть країни до переосмислення суті та шляхів удосконалення захисту прав інтелектуальної власності, зокрема й у його цивільно-правових аспектах. Оскільки міжнародна торгівля та господарська діяльність розширюються, наслідки та використання інтелектуальної власності за межами національних кордонів також стають все більш актуальними. Країни, що розвиваються, шукають для себе можливості, щоби створити сприятливий клімат для залучення інвестицій, зокрема й іноземних, для розвитку бізнесу, стимулювати більш високу економічну активність. Для досягнення цієї мети одним з важливих міркувань є створення міцного та збалансованого режиму інтелектуальної власності, що має сприяти комерційній та промисловій діяльності загалом. Недаремно в Доповіді ВОІВ за 2015 р. «Революційні інновації та економічне зростання», представлений 11.11.2015 р. Ф. Гаррі зазначив, що інтелектуальна власність перебуває у центрі інноваційного росту національних економік [1].

Закони у сфері інтелектуальної власності дозволяють певним особам і організаціям набувати виключних прав на винаходи та творчу продукцію. Фактично, оформлені права інтелектуальної власності на нематеріальні активи, якими є результати інтелектуальної, творчої діяльності, обмежують ступінь можливого використання таких активів конкурентами. Тож створює компанії-власники таких активів можливість отримати прибуток від інноваційних зусиль. Найбільш поширеними при цьому формами правоохорони, яким національні законодавства приділяють увагу, а компанії використовують при вирішенні питання, який об'єкт права інтелектуальної власності піддати правовій охороні, є винаходи, корисні моделі, промислові зразки, сорти рослин, авторські права та комерційна таємниця (торговельні секрети).

Однак постійне отримання прибутків від використання прав інтелектуальної власності можливе лише тоді, коли в державі розвинена система захисту таких прав в усіх її компонентах. При цьому зазначена система має містити відповідне законодавство, яким закріплюються відповідні процедури та способи захисту, наявність кваліфікованих правоохоронних і митних органів, незалежний суд тощо.

Необхідно також пам'ятати, що значення ролі захисту прав інтелектуальної власності в інноваційній привабливості країни оцінюється не лише на національних рівнях, але й на міжнародному. Численні міжнародні практичні та наукові заходи, присвячені питанням захисту, спільна робота правоохоронних, судових органів, обмін досвідом, співпраця професійних інституцій у сфері інтелектуальної власності так або так спрямовують свою діяльність на пошук шляхів удосконалення захисту прав інтелектуальної власності відповідно до глобалізаційних викликів. Саме ці міркування й були покладені в основу обрання теми цього наукового пошуку при визначенні такого напряму як актуального.

Предметом дослідження стало вивчення досвіду європейських країн щодо удосконалення захисту прав інтелектуальної власності, зокрема в його цивільно-правових аспектах.

Адже саме дослідження багатогранного досвіду різних країн дає можливість відповісти на виклики, що їх ставить перед спільнотою процес глобалізації. Серед позитивів останньої зазначають тенденцію до збільшення світських країн, котрі на рівні державної політики демонструють прихильність до загальнолюдських цінностей, за яких ідеї раціоналізму, гуманізму, толерантності як надбання європейської цивілізації поширюються природним шляхом і збагачуються кращими зразками світової культури. При цьому наголошують на двох ос-

новних поглядах на сутність глобалізації та її вплив на світові тенденції. Зокрема, представники Стенфордського університету зі США вбачають у глобалізації позитив, оскільки за останні 100 років зміцніло загальне переконання та віра в раціональність, справедливість і рівність. Своєю чергою, науковці з Гумбольдтського університету Берліна, навпаки наполягають, що глобальні об'єднання є надуманими, а не реальними й часто є інструментом зовнішнього тиску на внутрішню політику, а отже, систему цінностей [2, 243].

Можна погодитися з думкою В. Коссака, котрий вважає, що «можливість примусового захисту цивільних прав та інтересів суттєво відрізняє юридичні норми від інших соціальних норм, оскільки забезпечує виконання їх регулятивної та охоронної функцій. Тому важливим елементом правової держави є не тільки як найширше закріплення суб'єктивних прав людини (особи), а й забезпечення їх реальної охорони та захисту» [3, 12]. Захист охоронюваного законом права інтелектуальної власності здійснюється в передбаченому законом порядку, тобто за допомогою застосування належної форми, засобів і способів захисту прав [4, 81].

У правовій науці питання захисту прав інтелектуальної власності розглядають як у контексті суперечності цивільно-правових чи господарсько-правових досліджень, так і безпосередньо робіт з права інтелектуальної власності. На підтвердження цієї тези слугують роботи таких провідних науковців як О. Кохановська, І. Коваль, Н. Кузнецова, Л. Майданік, В. Москаленко, Н. Мироненко, О. Орлюк, М. Потоцький, Р. Стефанчук, О. Харитонова, О. Штефан та багато інших. Водночас що стосується іноземного досвіду захисту прав, то в Україні йому присвячено не так багато уваги, як це необхідно, особливо у процесі імплементації норм європейського законо-

давства до національного, зокрема й у сфері інтелектуальної власності. Суттєвий внесок у цьому напрямі належить творчим колективам під керівництвом Ю. Капіци, а також науковим дослідженням, що виконуються в рамках діяльності НДІ інтелектуальної власності НАПРН України.

Відповідно, доцільним є ознайомлення з досвідом європейських країн щодо вдосконалення процедур та способів захисту прав інтелектуальної власності. Адже проблема захисту прав є спільною для всього світового середовища. У цьому сенсі варто звернути увагу на постійну діяльність Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ) у напрямі створення спільніх майданчиків для обміну таким досвідом країнами світу, зокрема і європейськими країнами, щоб шукати найкращі шляхи не лише для вдосконалення процедур правової охорони, але й безпосередньо захисту прав інтелектуальної власності. Прикладом може бути діяльність Консультативного комітету із захисту прав (ККЗП), що був заснований Генеральною асамблесю ВОІВ у 2002 р. [5]. Цей комітет наділений мандатом на надання технічної допомоги та здійснення координації в галузі захисту прав (водночас нормотворчість чітко виключається з цього мандата).

Серед багатьох актів, на яких розбудовується політика ВОІВ у сфері захисту прав інтелектуальної власності, варто виділити Рекомендації 45 Порядку денного ВОІВ у галузі розвитку. Згідно з цими Рекомендаціями ККЗП приділяє головну увагу: координації діяльності з державними та приватними організаціями з метою боротьби з контрафакцією та піратством; просвіті громадськості; наданню допомоги; координації з метою проведення національних і регіональних навчальних програм для всіх відповідних зацікавлених сторін; обміну інформацією з питань захисту прав.

Доцільно зауважити, що ККЗП, який почав працювати із 2003 р., ак-

тивно займається різними аспектами у просуненні напряму захисту прав інтелектуальної власності, приділяючи увагу всім вище переліченим напрямам діяльності. Зокрема, на Десятій сесії Консультативного комітету із захисту прав ВОІВ, що проходила 23–25.11.2015 р. [6], на порядку денного були включені такі питання, як діяльність ВОІВ щодо зміцнення потенціалу та надання підтримки задля підвищення кваліфікації на національному, регіональному та міжнародному рівнях, а також в інтересах установ і національних посадових осіб, які володіють досвідом захисту прав інтелектуальної власності. Серед напрямів діяльності, котрі покликано розвивати, стали також національні презентації режимів захисту прав інтелектуальної власності.

Прикладом останніх може бути організація системи боротьби з контрафактом. У цьому сенсі пізнавальним є досвід Іспанії, що стала піонером у створенні скоординованої організаційної системи боротьби з контрафактурою продукцією як на національному рівні, так і на рівні ЄС. В Іспанії, з огляду на зростання випуску контрафактної продукції, у 2000 р. була створена міжвідомча комісія для боротьби з порушеннями прав інтелектуальної власності [7]. Генеральний директор Іспанського відомства з патентів та товарних знаків (OEPM) став членом цієї комісії, головне завдання якої полягало в координації діяльності міністерств, які беруть участь у боротьбі з випуском контрафактної продукції в Іспанії, і в пошуку відповідних практичних рішень цієї проблеми. Ця комісія, що складалася виключно з державних чиновників, у 2005 р. була замінена Міжгалузевою комісією по боротьбі з порушеннями прав промислової власності (CAPRI). Оскільки продовження та зростання діяльності з виробництва контрафактної продукції з усією очевидністю показали важливість співпраці між державним

і приватним секторами, до складу нової Міжгалузевий комісії були включені представники самоврядних громад, місцевих органів влади, організацій з охорони промислової власності та Ради споживачів і користувачів.

У 2014 р. CAPRI була реорганізована та наділена новими функціями, спрямованими головним чином на встановлення зв'язків з міжнародними організаціями, які ведуть боротьбу з порушеннями прав промислової власності, і передусім мова йде про Європейський пункт спостереження за порушеннями прав інтелектуальної власності. Оскільки треба було також активізувати діяльність CAPRI, її методи роботи були доповнені створенням робочих груп, які набагато частіше пропонують свої рішення. Були створені три робочі групи:

- правова група: із завданням домагатися вдосконалення чинного законодавства для більш ефективної охорони прав інтелектуальної власності;
- статистична група: із завданням збирати дані про права промислової власності та проводити дослідження;
- інформаційна група: із завданням продумувати кампанії по поширенню інформацію у цій сфері.

У 2003 р., коли Іспанія головувала в Раді ЄС, вона виступила з пропозицією створити Європейський пункт спостереження за порушеннями прав інтелектуальної власності. У 2010 р., коли Іспанія знову головувала в Раді ЄС, структура та повноваження Пункту спостереження були розширені. Після свого створення в 2011 р. OEPM брало активну участь у діяльності п'яти робочих груп Пункту спостереження [8]. Зокрема, на базі цієї системи координації роботи OEPM вживало значні зусилля задля поширення інформації про проблему контрафактного виробництва та його негативні наслідки шляхом підготовки досліджень, проведення кампаній і організації спеціальних днів.

Дії, спрямовані на вдосконалення системи захисту прав, провадять й інші країни ЄС. Зокрема, з метою підвищення ефективності захисту прав інтелектуальної власності Відомство з патентів і товарних знаків Данії (DKRTO) планує створити наприкінці 2015 р. спеціальну Групу із захисту прав [9]. Ідея створення Групи із захисту прав на базі національного відомства була закріплена прийнятому 24.03.2015 р. законі, яким було внесено зміни до законів про товарні знаки, про дизайн, про патенти та корисні моделі (L 92) [10]. Як видно із наведеного, Закон був прийнятий через прагнення підвищити ефективність захисту прав промислової власності. Водночас зміст повноважень, якими наділяється Група із захисту прав, свідчить про те, що вона опікуватиметься питаннями захисту прав інтелектуальної власності загалом, а не лише промислової.

Група із захисту прав слугуватиме інформаційним центром для підприємницького спітвовариства, споживачів і представників державних органів. Користувачі зможуть звертатися до нового органу з проханням проконсультувати їх з приватних випадків, пов'язаних із порушенням прав промислової власності (спори, пов'язані з використанням ідентичних або практично ідентичних продуктів, товарних знаків чи зразків). Група із захисту прав буде також надавати інформацію та рекомендації загального характеру з питань порушення та захисту прав.

Діяльність Групи із захисту прав сприятиме більш активному використанню правозахисних механізмів у контексті врегулювання спорів у галузі інтелектуальної власності, що стосуються використання ідентичних або практично ідентичних продуктів, товарних знаків чи зразків. Також мета цієї роботи полягає в тому, щоб за допомогою попередніх консультацій збільшити кількість позовів проти порушників прав інтелектуальної власно-

сті, що ймовірно приведе до підвищення обсягу роботи у приватних консультантів (наприклад, повірених і посередників з питань прав інтелектуальної власності) та поліцейської служби. Водночас, як видно з наведенного, внаслідок діяльності Групи із захисту прав має зменшитися, ймовірно, кількість судових спорів у певній категорії справ.

Запросити консультацію у фахівців Групи із захисту прав може будь-яка особа, що має право подати скаргу на території Данії чи має права, чинні на території Данії. Це означає, що послугами Групи по захисту прав можуть також скористатися сторони, що перебувають за межами Данії, але мають право, дійсне на території цієї країни (наприклад, компанія недатського походження, чиї права на загальноєвропейський товарний знак порушуються в Данії). Варто зазначити, що прийнятий закон встановив мито в розмірі 1500 данських крон (блізько 200 євро) за видачу письмових висновків. Сенс введення мита, на думку розробників, полягає в тому, щоб запобігти зловживання системою. Водночас будь-які інші консультації Групи із захисту прав надаватимуться безкоштовно.

Група із захисту прав має об'єднати в рамках одного підрозділу всі функції та професійний досвід DKRTO в галузі захисту прав інтелектуальної власності. Це робиться з метою сформувати оптимальну базу для узгодженої, ефективної і компетентної роботи. Варто зазначити, що на поточний момент DKRTO вирішує низку завдань, спрямованих на підвищення ефективності захисту прав. Зокрема, DKRTO виконується функції секретаріату Міністерської мережі по боротьбі з порушеннями прав інтелектуальної власності, бере участь у роботі Європейського комітету зі спостереження за порушеннями прав інтелектуальної власності, розробці політики на національному та міжнародному рівнях,

ЗАХИСТ ПРАВ

а також у міжнародних форумах в інтересах співробітництва.

Варто також зазначити, що для цілей міжвідомчого співробітництва в Данії існує Міністерська мережа по боротьбі з порушеннями прав інтелектуальної власності. Ця мережа була створена у 2008 р. та функціонує досить ефективно [11]. У роботі Міністерської мережі беруть участь такі державні органи: Державна прокуратура з розслідування серйозних економічних і міжнародних злочинів; Національна поліція Данії; Митне управління Данії (SKAT); DKRTO (секретаріат Мережі); Міністерство культури; Відомство з питань охорони здоров'я та лікарських засобів Данії; Орган з питань техніки безпеки Данії; Орган по боротьбі з монополіями та з охорони прав споживачів Данії; Служба з ветеринарного і продовольчого контролю Данії; Управління з питань підприємницької діяльності Данії; Міністерство закордонних справ (Рада у справах торгівлі). Як видно із наведеного, у роботі Мережі беруть участь тільки державні органи. Це дозволяє учасникам вести гранично відкритий діалог і активно обмінюватися інформацією. Водночас Мережа зуміла налагодити предметний діалог з промисловими колами, і ця співпраця має важливе значення та приносить велику користь. Організаційна структура такого формату була узгоджена представниками Мережі та промисловості на першій нараді в 2010 р.

У рамках роботи Мережі вдалося досягти такого:

- збільшити термін кримінального покарання у вигляді позбавлення волі за будь-які види злочинів у сфері прав інтелектуальної власності до 6 років;
- створити інформаційні веб-сайти данською (www.stoppiratkopiering.dk) та англійською мовами (www.stopfakes.dk). На цих веб-сайтах розміщені адресні методичні рекомендації для споживачів і

підприємницького співтовариства, а також правова інформація, добірка новин і посилання на різні доповіді за тематикою контрафакції та піратства;

- налагодити співпрацю, що забезпечує участь Данії в міжнародних правоохоронних операціях з:
  - ліквідації фальшивих лікарських препаратів (операція Pangea);
  - ліквідації фальшивих і низькоякісних продуктів харчування і напоїв (операція Opson);
  - закриття веб-сайтів, які пропонують контрафактну чи піратську продукцію (операція In Our Sites);
- створити «прецедентну» базу даних усіх судових рішень, винесених в Данії у кримінальних справах у сфері прав інтелектуальної власності;
- розробити зразок повідомлення для поліції про злочини у сфері прав інтелектуальної власності (розробка велася спільно з приватним сектором у межах взаємодії в форматі предметного діалогу);
- забезпечити участь у робочих групах Європейського комітету зі спостереження за порушеннями прав інтелектуальної власності;
- внести внесок у розробку керівництва з питань прав інтелектуальної власності для представників поліції та генеральної прокуратури;
- організувати навчальні семінари для представників органів громадського правопорядку.

Крім цього, із метою вдосконалення захисту авторського права у червні 2012 р. міністр культури Данії оприлюднив 8 ініціатив, покликаних сприяти розвиткові творчих галузей і скороченню масштабів піратства в Інтернеті. Ці 8 ініціатив отримали назву «авторсько-правового портфеля». У межах реалізації двох таких ініціатив були розроблені два письмо-

вих кодекси поведінки. Перший кодекс поведінки стосується винесення судових рішень про блокування веб-сайтів на підставі порушення прав (на самперед прав авторів, але не тільки), а другий покликаний заохочувати за-конослухняну поведінку в Інтернеті.

Узагальнюючи вищевикладене, вважаємо, що наведений досвід європейських країн у розбудові системи захисту прав інтелектуальної власності має велике значення для України. Адже наша держава нині стоїть перед завданням як реформувати національну систему правової охорони інтелектуальної власності, так і суттєво підвищити рівень захисту прав інтелектуальної власності, щоб виконати всі взяті на себе міжнародні зобов'язання, вийти зі Списку 301, забезпечити на-

лежний рівень захисту прав інтелектуальної власності в мережі Інтернет, забезпечити вектор стратегії національного розвитку «Україна-2020», а також забезпечити підвищення своїх позицій у міжнародних рейтингах інноваційного середовища й інвестиційної привабливості. ◆

Список використаних джерел

1. *World Intellectual Property Report 2015 «Breakthrough Innovation and Economic Growth» [Electronic resource]. — Access mode : http://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_944_2015.pdf.*
2. Кушинська Л. А. *Трансформація правових та етичних поглядів у глобалізованому суспільстві / Л. А. Кушинська // Альманах права. Ціннісно-правові засади сучасних інтеграційних процесів в Україні. — 2015. — Випуск 6. — С. 240–245.*
3. *Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України / за ред. В. М. Коссака. — К. : Істрина, 2004. — 976 с.*
4. *Право інтелектуальної власності : науково-практичний коментар до Цивільного кодексу України / за заг. ред. М. В. Паладія, Н. М. Мироненко, В. О. Жарова. — К. : Парламентське видавництво, 2006. — 432 с.*
5. *Future Work of the Advisory Committee on Enforcement : Advisory Committee on Enforcement Tenth Session Geneva, November 23–25, 2015 [Electronic resource]. — Access mode : http://www.wipo.int/edocs/mdocs/enforcement/en/wipo_ace_10/wipo_ace_10_3_rev.pdf.*
6. *Advisory Committee on Enforcement: Tenth Session, November 23–25, 2015 (Geneva, Switzerland) [Electronic resource]. — Access mode : http://www.wipo.int/meetings/en/details.jsp?meeting_id=36022.*
7. *Enforcement of Industrial Property Rights: Experience of the Spanish Patent and Trademark Office (OEPM) Advisory Committee on Enforcement Tenth session Geneva, 23–25 November, 2015 [Electronic resource]. — Access mode : http://www.wipo.int/edocs/mdocs/enforcement/en/wipo_ace_10/wipo_ace_10_9.pdf.*
8. *La OEPM es el Organismo Público responsable del registro y la concesión de las distintas modalidades de Propiedad Industrial [Electronic resource]. — Access mode : <http://www.oepm.es/export/sites/oepm/comun>.*

- documentos_relacionados/Noticias/2015/2015_02_10_Informe_Evaluacion_Estrategia_2012-2014.pdf.*
9. *Danish Initiatives Complementing Ongoing Enforcement Measures : Advisory Committee on Enforcement Tenth session Geneva, 23–25 November, 2015 [Electronic resource]. — Access mode : http://www.wipo.int/edocs/mdocs/enforcement/en/wipo_ace_10/wipo_ace_10_23.pdf*
  10. *Forslag til «Lov om ændring af varemarkeloven, designloven, patentloven og lov om brugsmøller», Vedtaget af Folketinget ved 3. behandling den 24. marts 2015 - [Electronic resource]. — Access mode : http://www.ft.dk/samling/20141/lovforslag/l92/html_som_vedtaget.htm.*
  11. *Kommissorium for Ministeriernes Netværk om Piratkopiering 12. marts 2009 - [Electronic resource]. — Access mode : <http://www.stoppiraterne.dk/media/101609/sg.pdf>.*

Надійшла до редакції 24.11.2015 р.

Гумега О. Опыт европейских стран в процессе совершенствования гражданско-правовой защиты прав интеллектуальной собственности. В статье рассматривается опыт отдельных европейских стран в процессе усовершенствования защиты прав интеллектуальной собственности, в частности в гражданско-правовом аспекте. Определяется роль глобализации в мировом процессе инновационного развития, для которого интеллектуальная собственность является неотъемлемой составляющей. Подчеркивается роль Всемирной организации интеллектуальной собственности и ее органов в процессе усовершенствования национальных систем правовой охраны и защиты прав интеллектуальной собственности. Анализируется деятельность Консультативного комитета по защите прав ВОИС, принципы его организации и задачи. Подчеркивается попечительство со стороны ВОИС такими вопросами, как укрепление потенциала и оказание поддержки в целях повышения квалификации на национальном, региональном и международном уровнях, а также в интересах учреждений и национальных должностных лиц, обладающих опытом защиты прав интеллектуальной собственности. Подтверждается целесообразность национальных презентаций режимов защиты прав интеллектуальной собственности.

В качестве примеров приводится современный опыт Испании и Дании в процессе поиска путей совершенствования организации, механизмов и процедур защиты прав интеллектуальной собственности. Исследуется опыт Испании в развитии национальных органов, призванных бороться с нарушениями прав интеллектуальной собственности. Кроме того, упор делается на вопросы создания Европейского пункта наблюдения за нарушениями прав интеллектуальной собственности. Также анализируется опыт Дании, ищет новые инструменты и возможности по совершенствованию защиты прав интеллектуальной собственности, в том числе в гражданско-правовом направлении. Исследуются основы и перспективы создания в Дании на базе национального ведомства по патентам и товарным знакам специальной Группы по защите прав. Указанный анализ проводится с целью поиска путей использования зарубежного опыта для развития национальной системы защиты прав интеллектуальной собственности, основанной на европейских стандартах и принципах.

Ключевые слова: глобализация, защита прав интеллектуальной собственности, Консультативный комитет по защите прав ВОИС, Европейский пункт наблюдения за нарушениями прав интеллектуальной собственности

Humeha O. The experience of the European countries in the process of improving of civil protection of intellectual property rights. In the article the experience of certain European countries in the process of improvement of the protection of intellectual property rights, particularly in civil aspect. The role of globalization in world process of innovation development for which intellectual property is an integral part is determined. The role of WIPO and its organs in the improving of national systems of legal protection and protection of intellectual property rights is emphasized. The activities of Consultative Committee on protection of rights WIPO principles of his organization and tasks are analyzed. The custody on the part WIPO issues such as strengthen the capacity and granting support for the advanced training of at national, regional and international levels, and in the interests of national agencies and officials who possessing experience protecting intellectual property rights is emphasized. The expediency of national presentations of modes protecting intellectual property rights is proved.

As examples modern experience of Spain and Denmark in the process of finding the ways of improvement of organization, mechanisms and procedures protecting intellectual property rights is adduced. Particularly, the author analyzes the Spanish experience, which has become a pioneer in creating the coordinated institutional systems of combating with counterfeit products as at the national level and well as at the level of the European Union. The experience of Spain in the development of national bodies qualified to deal with intellectual property rights violations is investigated. In particular, the activities of the Intersectoral Commission on combating violations of industrial property rights. In addition, it is focused on the issue of establishing a European observation point of intellectual property rights violations. Also the author analyzes the experience of Denmark, looking for new tools and capabilities for improving the protection of intellectual property rights, including civil law direction. Fundamentals and perspectives of creation in Denmark the special Group on protection of rights on the basis of the national Office of Patents and Trademarks is investigating. Also it is analyzed the activity of Ministerial network to combat infringements of intellectual property rights, created and acting in Denmark. The specified analysis is aimed at finding ways to use foreign expertise to build a national system of intellectual property protection based on European standards and principles.

Key words: globalization, protection of intellectual property rights, the Advisory Committee on protection of rights WIPO, the European observation points behind violations of intellectual property rights